

si bodo pa z umnim ravnanjem s čebelami povekšati svoje dohodke.

Kmetijske raznoterosti.

Jesenski podlesek je strupena rastlina za govedo, ter napravlja drisko, vnetje želodca in črev. Krave dobe krvavo mleko, če so se preveč najedle jesenskega podleska. Posebno se živina ne sme lačna goniti na take kraje, kjer je mnogo podleskov. Odpravi se pa ta rastlina s travnikov z namakanjem in gnojenjem.

Sajenje dreves. Velika napaka pri presajanju dreves je, če se skopljejo pregloboke jame. Drevo potem naredi korenine globoko v zemljo in pride kmalu do nepredrljivo spodnje zemljine plasti. Korenine se potem ne morejo več dalje razvijati in tudi ne dobivajo potrebne hrane. Drevo jame pešati in se sčasoma posuši.

Svinske kosti za kokoši. Da bodo imela jajca trdo lupino, je dobro, če se kokošim dajo stolčene svinske kosti. Kokoši potem tudi rajše nesó.

Jajca imajo večkrat zaduhel duh. Taka jajca pobij nekaj poprej, predno jih rabiš, in pusti njih vsebino stati nekaj časa na zraku na krožniku. Na ta način se zgubi zaduhlost.

Sladka turšica. Zelen grah po leti lahko nameste razne vrste sladke turšice. Pod tem imenom se razumejo razne vrste turšice, katere imajo v semenu sladkor namesto skroba. Iz take turšice se napravi tečna, okusna in zelenemu grobu jako podobna jed. Kar se pa tiče pridelavanja, velja za sladko turšico vse, kar velja za navadno turšico. Sladke turšice je več vrst. Nekatero so zgodnje, druge pozne. Nezreli strži se jeseni lahko polomijo za krave. Ta turšica je pa jako dobra za zeleno krmo, če se pokosi, predno ima trda stebila. Sladka turšica je mnogo rodovitnejša, nego druga. Sadi naj se v maji v dobro pognojena tla. Po letu naj se dvakrat ali trikrat jej zrahlja prst in se osuje. To delo se pa tudi more opustiti.

Trdo kuhana jajca se večkrat priporočajo za mlado perutnino. Skušnje pa kažejo, da taka jajca niso prebavljiva in perutnina rada zboli, če se jej dajo taka jajca.

Jara pšenica je priporočati sejati na njive, ki imajo močno zemljo in se je zatorej bati, da bi ječmen polegel. Posebno se jare pšenice dosti pridela na dobro pognojenih proti solncu nagnenih iljnatih tleh, ki se naj jeseni preorjó, pomladi pa pšenica vseje, ko se je le toliko otajalo, da se more brnati. Če se seje koncem marca, pridelalo se bode več zrna in slame, nego bi se pri enakih razmerah sejal ječmen. Če se seje tudi sredi aprila, je vendar še vedno pričakovati toliko zrna, kakor bi se sejal ječmen. Polega jara pšenica le redkokrat, pa še tedaj le na posameznih mestih. Zaradi tega je prav dobro mej jaro pšenico sejati deteljo. Jaro pšenico naj sejejo kmetovalci, kateri po razmerah morajo sejati veliko jarega žita. Imeli bodo več dobička, nego bi sejali ječmen. Seveda se je pri tem ravnati po krajevnih razmerah in jaro pšenico sejati v večji ali manjši meri, kakor jej ugajajo tla.

Poučni in zabavni del.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

264.

Na potu k Muta Nzige-u. Neprijetnosti.

Kedar se je Mtesa z vojno povrnil v glavno mesto, opomni ga Stanley dane besede, da mu hoče

dati spremstvo, s katerim bode prodiral proti jezeru Muta Nzige-u. Cesar sedaj koj privoli, da Stanley krene dalje, in dovoli mu, da si more izmej poglavarjev ugandskih izbrati katerega hoče, da bode načelnik temu spremstvu.

Stanley izbere mladega generala, čegar hrabrost je videl pri obleganji Inghire. Ta načelnik je pripeljal svoje odbrano krdelo, do 3000 sulicarjev. To močno krdelo je bilo več kot dovoljno, da odstranja vse zapreke in odbija vse napade, katere bi mogel ekspediciji na pot postavljati kralj Unjoro-a, ki je prav tisti čas imel vojsko z Gordon-pašo.

Ta general se je imenoval Stambuzi, bil je še mlad mož pri tridesetih letih. Vsi so bili te misli, da je vreden zaupanja belega človeka. Vendar pa je Mtesa na prošnjo Stanleyevo poklical pred se bodočega načelnika in mu zabičil to-le: „Moj gost hoče prodirati proti Muta Nzige-u. Prosil me je, da tebi dadem načelništvo njegovega spremstva. Sedaj me poslušaj. Vse, kar ti ukaže beli človek, vse se mora izvršiti, kakor da sem jaz rekel. Ako se povrneš brez pisma od njega, pojde ti za glavo. Da veš!“

Pri tej priložnosti se je pokazala potuhnjenost in prevejanost afriška v svojej pravej podobi. Stambuzi, ponižen in podložen pred svojim cesarjem, preljuden proti Stanleyu, dokler so še bili v Ugandi, postajal je potem čedalje drzovitejši, silovitejši, osornejši, in po vrhu še kukaven in plašljiv.

Prve dni se je nosil kakor da je kralj, uredil je svoj dvor, sprejemal je Stanleya, kakor Mtesa. Naš potnik se ni dosta oziral na to smešno ničemurnost, katera bi se bila morda pojavila tudi pri belcih prav tako, kakor se je pri tem črnci. Ali kedar so prodrli do jezera, postali so odnošaji ozbilnejši.

Treba tu omeniti, da je ekspedicija morala potovati preko glasovite zemlje Unjoro, ker drugače ni mogla do jezera. Ta narod pa se upira še dandanes, kakor se je Stanleyu, da tujci ne dohajajo v njegovo zemljo, in jim ne dopušča hoditi po njegovih tleh, da preiskujejo sosednje kraje.

Močno spremstvo, katero je spremljalo Stanleya, zabranilo je zlo, nobeden ni navalil na ekspedicijo. Toda domačini so ostavili selišča, stanovanja so bila prazna, shrambe brez živil, vodnjaki suhi, neprijaznost se je toraj pokazovala tako jasno, da nič bolje ne.

Naposled so dospeli k jezeru. Ali tu so nastale nove težave, in da-si tisti predel ni bil kos Unjoro-a, vendar so domačini na pomirljive besede Stanleyeve odgovorili tako-le: „V naši zemlji ni navada sprejemati tujcev. Prihod vaše ekspedicije ni nam po volji. Mi smo udani podaniki kralja unjorskega, ki vodi vojsko z belimi ljudmi, z Gordon-pašo in z Egipci. Kako se osmelujete doiti v to kraljevino, kako se morete zanašati, da hočete v njej najti mir? Vaše besede so sladke kot med, ali mi vam ne ve-